Súd:	Krajský súd Prešov
Spisová značka:	21Co/73/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8617204354
Dátum vydania rozhodnutia:	29. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Antónia Kandravá
ECLI:	ECLI:SK:KSPO:2018:8617204354.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana, v spore žalobkyne U. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, XXX XX K., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému POHOTOVOŤ, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 807 598, o primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 6Csp/146/2017-37 zo dňa 27.02.2018, takto

r o z h o d o l :

I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch II., III. a IV.

II. P r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

I. Predmet konania

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 500,- eur, ako aj náhrady trov konania.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Svidník ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, že cit.:„I. Zrušuje platobný rozkaz Okresného súdu Svidník č. k. 6Csp/146/2017-15 zo dňa 8.11.2017. I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. III. Žalobkyňa má nárok proti žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením. IV. Žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok v sume 30 eur prostredníctvom prevádzkovateľa systému - Slovenská pošta, a.s., IČO: 36 631 124, so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.“

3. Rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1 a § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalobkyňa voči žalovanému úspešne uplatnila porušenie práva osobitným predpisom na súde, ktorý rozsudkom č. k. 2C/155/2015-63 zo dňa 13.01.2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/164/2016-85 zo dňa 25.07.2017, vo výroku I. určil, že úver zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 05.09.2014, uzavretej medzi stranami, je bezúročný a bez poplatkov, vo výroku II. určil, že zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 808000621 zo dňa 05.09.2014, uvedená v bode 2-administratívny poplatok vo výške 299,12 eura za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou, s tým spojenou, je

neprijateľná a vo výroku III. súd určil, že žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 242 eur.

4. S ohľadom na závažné a viacnásobné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia bol súd toho názoru, že primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne je suma 500,- eur, ktorá zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.

5. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Žalobkyni, ktorá mala vo veci plný úspech, súd priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

6. O súdnom poplatku súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, pretože žalobkyňa je podľa § 4 ods. 2 písm. za) tohto zákona od poplatku oslobodená a súd jej žalobe vyhovel. Preto súd zaviazal žalovaného vo výroku IV. rozsudku zaplatiť súdny poplatok v sume 30 eur prostredníctvom prevádzkovateľa systému do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Obsah odvolania žalobcu

7. V zákonom stanovenej lehote podal proti výroku II., III. a IV. rozsudku odvolanie žalovaný. Uviedol, že priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Žalovaný má za to, že rozsudok Okresného súdu Svidník sp. zn. 2C/155/2015 zo dňa 13.01.2016 má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Ak bol prijatý záver, že predmetný úver je bezodplatný a bezúročný, už bola nastolená v predmetnom právnom vzťahu rovnováha zmluvných strán. Žalobca nebol pri podpisovaní zmluvy nevedomý, ale bol ľahostajný a podpísal všetky zmluvné dojednania a spoliehal sa v konaní o určenie bezúročnosti bezpoplatkovosti na takmer bezbrehú ochranu spotrebiteľa. Priznaná výška finančného zadosťučinenia v žiadnom prípade nezodpovedá výške finančnej ujmy, ktorá žalobcovi hrozila, preto ju nemožno považovať za primeranú. Navrhol rozsudok v napadnutom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne, žalobu zamietnuť a priznať žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

8. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým zisteniam a vec aj správne právne posúdil. Napadnuté rozhodnutie zodpovedá kritériám daným v ustanovení § 220 Civilného sporového poriadku. Odvolacie námietky nie sú dôvodné a preto nemôžu privodiť zmenu zisteného skutkového stavu a právneho posúdenia veci. Navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať žalobkyni voči žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

9. Žalovaný v rámci podanej repliky zotrval na skutočnostiach, ktoré tvrdil súdu prostredníctvom svojich doterajších písomných podaní.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

11. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti

privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencií ujmy, stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

12. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach SR a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobkyňu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobkyni a ktorým žalobkyni spôsobil škodu a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu. A tak práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou.

13. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že žalobkyňa sa v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn.: 2C/155/2015 úspešne domohla ochrany svojich spotrebiteľských práv, keď súd výrokom rozsudku právoplatne určil, že úver zo zmluvy o úvere č. 808000621 zo dňa 05.09.2014 je bezúročný a bez poplatkov, zmluvná podmienka uvedená v bode 2 zmluvy je neprijateľná a žalovaný bol povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 242,- eur. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že zmluva o úvere neobsahovala rozlíšenie splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, preto súd uzavrel, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Požadovanie náhrady administratívneho poplatku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže dodávateľ požaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané.

14. Odvolací súd, vzhľadom na uvedené, konštatuje, že súd prvej inštancie správne postupoval, keď žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie. Je potrebné si uvedomiť, že bol to práve žalovaný, ktorý koncipoval obsah zmluvy a neuviedol v nej obligatórnu obsahovú náležitosti, vyžadované v zmysle ust. § 9 ods. 2 pís. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, použil však neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorou vyžadoval splnenie finančného záväzku od spotrebiteľka, bez toto, aby mu reálne poskytol po materiálnej stránke plnenie. Prihliadnuc na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, ako aj neplatnosť neprijateľnej zmluvnej podmienky, žalovaný svojim konaním vystavil žalobkyňu skutočnej hrozbe majetkovej ujmy, spočívajúcej vo vyžadovaní plnenia bez právneho dôvodu.

15. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod.. V dôsledku konania žalovaného bola žalobkyňa nad rámec hroziacej majetkovej ujmy vystavená súdnemu konaniu, v rámci ktorého sa domáhala ochrany svojich spotrebiteľských práv, čo je nepochybne sprevádzané stresovými zážitkami z priebehu súdneho konania, ako aj jeho výsledku, vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa vstupovala do sporu so silnejšou zmluvnou stranou, dodávateľom. Je preto primerané okolnostiam konkrétneho prípadu, ak žalobkyni bolo priznané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- eur, teda nad rámec sumy hroziacej majetkovej ujmy. Je potrebné zdôrazniť, že rozhodnutie o neprijateľnosti zmluvnej podmienky má dosah na množstvo právnych vzťahov, ktoré uzavrel so spotrebiteľmi žalovaný, za použitia neprijateľnej zmluvnej podmienky. Žalobkyňa tak svojim konaním prispela k zlepšeniu verejného života, keď zamedzila žalovanému bezdôvodne sa obohacovať na úkor spotrebiteľov, slabšej zmluvnej strany v porovnaní s dodávateľom.

16. Vecne správnemu výroku o priznaní finančného zadosťučinenia zodpovedá vecne správny výrok o nároku na náhradu trov konania a výrok o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok. Žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, preto jej v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Súd prvej inštancie zároveň správne postupoval, ak uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok, vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa ako spotrebiteľka, bola oslobodená od platenia súdneho poplatku, a súd jej žalobe v celom rozsahu vyhovel.

17. Za daného stavu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Odvolanie žalovaného nebolo dôvodné, v dôsledku čoho nárok na náhradu trov dovolacieho konania patrí úspešnej žalobkyni. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).
19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).